

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അരൺധകാണഡ

॥ ഷട്ചത്യാരിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ഷട്ചത്യാരിംശഃ സർഗഃ ||

പരിവ്രാജകരുപേണ രാവണസ്യ സീതായാഃ പാർശ്വേ ഗമനം തസ്യാഃ
പരിചയം ഇണാതും താം പ്രതി പ്രശ്നഃ സീതയാ ആതിഥ്യായ തസ്യ
നിമന്ത്രണം ച

തയാ പരുഷമുക്തസ്തു
കുപിതോ രാഘവാനുജഃ |
സ വികാങ്ക്ഷൻ ഭൃശം രാമം
പ്രതസ്ഥേ നചിരാദിവ ||3.46.1 ||

തദാസാദ്യ ദശഗ്രീവഃ
ക്ഷിപ്രമന്തരമാസ്ഥിതഃ |
അഭിചക്രാമ വൈദേഹീം
പരിവ്രാജകരുപധൃക് ||3.46.2 ||

ശ്ലക്ഷ്ണകാഷായസംവീതഃ
ശിഖീ ഛത്രീ ഉപാനഹീ |
വാമേ ചാംസ്യേവസജ്യാഥ
ശുഭേ യഷ്ടികമണ്ഡലു ||3.46.3 ||

പരിവ്രാജകരുപേണ
വൈദേഹീമൻവവർത്തത |

താമാസസാദാതിബലോ
ഭ്രാത്യഭ്യാം രഹിതാം വനേ ||3.46.4 ||

രഹിതാം സൂര്യചന്ദ്രാഭ്യാം
സന്ധ്യാമിവ മഹത്തമഃ |
താമപശ്യത് തതോ ബാലാം
രാജപുത്രീം യശസിനീം ||3.46.5 ||

രോഹിണീം ശശിനാ ഹീനാം
ഗ്രഹവദ് ഭൃശദാരൂണഃ |
തമുഗ്രം പാപകർമാണം
ജനസ്ഥാനഗതാ ഭൂമാഃ ||3.46.6 ||

സന്ദൃശ്യ ന പ്രകമ്പന്തേ
ന പ്രവാതി ച മാരുതഃ |
ശീഘ്രസ്രോതാശ്ച തം ദൃഷ്ട്വാ
വീക്ഷന്തം രക്തലോചനം ||3.46.7 ||

സ്തിമിതം ഗന്തുമാരേഭേ
ഭയാദ് ഗോദാവരീ നദീ |
രാമസ്യ ത്വന്തരം പ്രേപ്ലു-
ർഭശഗ്രീവസ്തുഭന്തരേ ||3.46.8 ||

ഉപതന്വേ ച വൈദേഹീം
ദീക്ഷുരുപേണ രാവണഃ |
അഭവ്യാ ഭവ്യരുപേണ
ഭർതാരമനുശോചതീം ||3.46.9 ||

അഭ്യവർത്തത വൈദേഹീം
ചിത്രാമിവ ശനൈശ്ചരഃ |

സഹസാ ഭവ്യരുപേണ

ത്യുണൈഃ കൂപ ഇവാവൃതഃ ||3.46.10 ||

അതിഷ്ഠത് പ്രേക്ഷ്യ വൈദേഹീം

രാമപത്നീം യശസ്വിനീം |

തിഷ്ഠൻ സമ്പ്രേക്ഷ്യ ച തദാ

പത്നീം രാമസ്യ രാവണഃ ||3.46.11 ||

ശുഭാം രുചിരദന്തോഷ്മീം

പൂർണ്ണചന്ദ്രനിഭാനനാം |

ആസീനാം പർണ്ണശാലായാം

ബാഷ്പശോകാഭിപീഡിതാം ||3.46.12 ||

സ താം പദ്മപലാശാക്ഷീം

പീതകൗശേയവാസിനീം |

അഭ്യഗച്ഛത വൈദേഹീം

ഹൃഷ്ടചേതാ നിശാചരഃ ||3.46.13 ||

ദൃഷ്ട്വാ കാമശരാവിഭോ

ബ്രഹ്മഘോഷമുദീരയൻ |

അബ്രവീത് പ്രശ്രിതം വാക്യം

രഹിതേ രാക്ഷസാധിപഃ ||3.46.14 ||

താമുത്തമാം ത്രിലോകാനാം

പദ്മഹീനാമിവ ശ്രിയം |

വിഭ്രാജമാനാം വപുഷാ

രാവണഃ പ്രശശംസ ഹ ||3.46.15 ||

രൗപ്യകാഞ്ചനവർണാഭേ

പീതകൗശേയവാസിനി |

കമലാനാം ശുഭാം മാലാം
പദ്മിനീവ ച ബിഭ്രതീ ||3.46.16 ||

ഹ്രീഃ ശ്രീഃ കീർതിഃ ശുഭാ ലക്ഷ്മീ -
രപ്സരാ വാ ശുഭാനനേ |
ഭൂതിർവാ ത്വം വരാഭോഹേ
രതിർവാ സ്വൈരചാരിണീ ||3.46.17 ||

സമാഃ ശിവരിണഃ സ്തിഗ്ധാഃ
പാണ്ഡുരാ ദശനാസ്സവ |
വിശാലേ വിമലേ നേത്രേ
രക്താനേ കൃഷ്ണതാരകേ ||3.46.18 ||

വിശാലം ജഘനം പീന -
മൂരു കരികരോപമൗ |
ഏതാവുപചിതൗ വൃത്തൗ
സംഹതൗ സമ്പ്രഗൽഭിതൗ ||3.46.19 ||

പീനോന്നതമുഖൗ കാന്തൗ
സ്തിഗ്ധതാലഫലോപമൗ |
മണിപ്രവേകാഭരണൗ
രുചിരൗ തേ പയോധരൗ ||3.46.20 ||

ചാരുസ്തിതേ ചാരുഭതി
ചാരുനേത്രേ വിലാസിനി |
മനോ ഹരസി മേ രാമേ
നദീകുലമിവാംഭസാ ||3.46.21 ||

കരാന്തമിതമധ്യാസി
സുകേഷേ സംഹതസ്തനി |

നൈവ ദേവീ ന ഗന്ധർവീ
ന യക്ഷീ ന ച കിന്നരീ || 3.46.22 ||

നൈവംരൂപാ മയാ നാരി
ദൃഷ്ടപൂർവാ മഹീതലേ |
രൂപമഗ്ര്യം ച ലോകേഷു
സൗകുമാർയം വയശ്ച തേ || 3.46.23 ||

ഇഹ വാസശ്ച കാന്താരേ
ചിത്തമുൻമാമയന്തി മേ |
സാ പ്രതിക്രാമ ഭദ്രം തേ
ന ത്വം വസ്തുമിഹാർഹസി || 3.46.24 ||

രാക്ഷസാനാമയം വാസോ
ഘോരാണാം കാമരൂപിണാം |
പ്രാസാദാഗ്രാണി രദ്യാണി
നഗരോപവനാനി ച || 3.46.25 ||

സമ്പന്നാനി സുഗന്ധീനി
യുക്താൻയാചരിതും ത്വയാ |
വരം മാൽയം വരം ഗന്ധം
വരം വസ്ത്രം ച ശോഭനേ || 3.46.26 ||

ഭർതാരം ച വരം മൻയേ
ത്വദ്യുക്തമസിതേക്ഷണേ |
കാ ത്വം ഭവസി രൂദ്രാണാം
മരുതാം വാ ശുചിസ്മിതേ || 3.46.27 ||

വസൂനാം വാ വരാഭോഹേ
ദേവതാ പ്രതിഭാസി മേ |

നേഹ ഗച്ഛന്തി ഗന്ധർവാ
ന ദേവാ ന ച കിന്നരാഃ ||3.46.28 ||

രാക്ഷസാനാമയം വാസഃ
കഥം തു ത്വമിഹാഗതാ |
ഇഹ ശാഖാമൃഗാഃ സിംഹാ
ദ്വീപിവാഘ്രമൃഗാ വൃകാഃ ||3.46.29 ||

ഋക്ഷാസ്തരക്ഷവഃ കങ്കാഃ
കഥം തേഭ്യോ ന ബിഭൃസേ |
മദാൻവിതാനാം ഘോരാണാം
കുഞ്ജരാണാം തരസ്വിനാം ||3.46.30 ||

കഥമേകാ മഹാരൺയേ
ന ബിഭേഷി വരാനനേ |
കാസി കസ്യ കുതശ്ച ത്വം
കിം നിമിത്തം ച ദണ്ഡകാൻ ||3.46.31 ||

ഏകാ ചരസി കൽയാണി
ഘോരാൻ രാക്ഷസസേവിതാൻ |
ഇതി പ്രശസ്താ വൈദേഹീ
രാവണേന മഹാത്മനാ ||3.46.32 ||

ദ്വിജാതിവേഷേണ ഹി തം
ദൃഷ്ട്വാ രാവണമാഗതം |
സർവൈരതിമിസത്കാരൈഃ
പൂജയാമാസ മൈഥിലീ ||3.46.33 ||

ഉപാനീയാസനം പൂർവം
പാദ്യേനാഭിനിമന്തര്യ ച |

അബ്രവീത് സിദ്ധമിത്യേവ
തദാ തം സൗമ്യദർശനം ||3.46.34 ||

ദ്വിജാതിവേഷണ സമീക്ഷ്യ മൈമിലീ
സമാഗതം പാത്രകുസുംഭധാരിണം |
അശക്യമുദ് ദ്വേഷുമുപായദർശനാ -
ന്യമന്ത്രയദ് ബ്രാഹ്മണവത് തമാഗതം ||3.46.35 ||

ഇയം ബൃസീ ബ്രാഹ്മണ കാമമാസ്യതാ -
മിദം ച പാദ്യം പ്രതിഗൃഹ്യതാമിതി |
ഇദം ച സിദ്ധം വനജാതമുത്തമം
ത്വദർമമവ്യഗ്രമിഹോപഭുജ്യതാം ||3.46.36 ||

നിമന്തര്യമാണഃ പ്രതിപൂർണഭാഷിണീം
നരേന്ദ്രപത്നീം പ്രസമീക്ഷ്യ മൈമിലീം |
പ്രസഹ്യ തസ്യാ ഹരണേ ദൃഢം മനഃ
സമർപയാമാസ വധായ രാവണഃ ||3.46.37 ||

തതഃ സുവേഷം മൃഗയാഗതം പതിം
പ്രതീക്ഷമാണാ സഹലക്ഷ്മണം തദാ |
നിരീക്ഷമാണാ ഹരിതം ദദർശ തൻ -
മഹദ് വനം നൈവ തു രാമലക്ഷ്മണൗ ||3.46.38 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
അരൺയകാണ്ഡേ ഷട്ചത്വാരീംശഃ സർഗഃ ||